

ad det praktiske Liv og deres særegne Fag som muligt. Man giver dem alle sammen Undervisning i Fag som Sundhedslære og Samfundslære og lærer dem saaledes, hvorledes man skal føre et moralsk og sundt Levned, og giver dem Forstaaelsen af det Samfund, hvori de leve og skulle virke i Fremtiden, idet de f. Eks. faa Undervisning i Arbejderlovgivning, i Stats- og Kommunalforfatning.

Foruden disse 52 Fagskoler i München har man endvidere 12 Fortsættelsesskoler for dem, som ikke tilhøre noget bestemt Fag, men nærmest her vilde blive henregnede til Arbejdsmandsklassen. Det er naturligt, at en saa storslaaet Samfundsskole som den i München koster mange Penge. München er en By af Størrelse som København og Frederiksberg tilsammen og har paa sin Ungdomsskole det sidste Aar ofret $1\frac{1}{2}$ Mill. Mark. Udgiften er fordelt halvt mellem Staten og Kommunen. I Sverige, hvor man i Øjeblikket er ved at overveje Spørgsmaalet, har man nedsat en Kommission, der bl. a. har været paa Studierejse i Bayern for at studere Münchener-typen og i det hele taget sætte sig ind i Kerschensteiners Ideer og Skoleplaner, men man er endnu ikke naaet til noget endeligt Resultat. Dog kan jeg her udtale, at den stockholmske Skoledirektør Franz von Scheele er i Færd med at starte den første Ungdomsskole i Stockholm. Den er beregnet at være for Snedkerlærlinge i Møbelsnedkerfaget og skal have følgende Timeplan: Praktisk Fagarbejde 3 Timer, Tegning med Stillære 1 Time, Regning og Bogføring 1 Time, Læsning og Skrivning 1 Time, Samfundslære 1 Time, Gymnastik 1 Time og Sundhedslære 1 Time, tilsammen 9 Timer. Det ses, at man i Sverige ikke har taget et Fag med, som de havde i Bayern, nemlig Religion. Det ser ogsaa underligt ud at indføre tvungen Religionsundervisning i en Ungdomsskole, men man forstaaer det bedre, naar man husker paa, at Bayern er et katolsk Land, og at man navnlig fra Katolikernes Side rejste meget stærk Modstand imod disse Ungdomsskoler. For saa at gøre Katolikkerne en Indrømmelse satte man 1 Time til Religionsundervisning paa alle Timeplanerne for Ungdomsskolerne i Bayern.

Nu er det altsaa Spørgsmaalet, hvorledes vi skulle gribe denne Sag an herhjemme. Jeg synes ikke, man kan lukke Øjnene for, hvad der sker i andre Lande; det er nødvendigt, at vort Folk kommer med, saa at vi kunne hævde vor Stilling ved Siden af de andre Kulturfolks, og sik-

kert er det, at vi i Danmark staa tilbage for vore Nabolande. For flere Lande i Europa staa vi jo langt tilbage, og det er et Spørgsmaal, om vi kunne blive ved med ikke at bryde os om, hvad man gør andetsteds for dette vigtige Spørgsmaal. Vi fra vor Side have ment, at man ikke kan gøre det, og at denne Sag burde tages op til Overvejelse, for at vi maaske kunde komme til en Løsning. Men jeg forstaaer godt, at Rigsdagen og Kommunerne ere bange for de Udgifter, som denne Sag vil føre med sig. Men Spørgsmaalet er: Er vor Ungdom ikke værd at ofre dette paa, have vi noget kærere og bedre end vor Ungdom? Er der nogen, vi hellere burde ofre paa end netop vor Ungdom? Det er dog det bedste, vi eje. Ungdommen kan bringe Forældre den største Glæde og den største Lykke, men Ungdommen kan ogsaa bringe mange Forældre de tungeste Timer og de største Sorger, og det er sikkert nok, at mangfoldige Forældre vilde være taknemmelige, naar de vidste, at der var et Sted, hvor deres Børn kunde komme hen under god Paavirkning. Der er mange, mange Forældre, som nu, da de ere komne i en moden Alder, ønske, at de, den Gang de vare unge, havde haft Lejlighed til at fortsætte den Undervisning og udvide de Kundskaber, de fik, da de gik i Børneskolen.

Dette Spørgsmaal om Oprettelse af Ungdomsskoler er meget omfattende. Man kan sige, at det er et Underklassespørgsmaal. Det er det, for saa vidt som det særlig vil komme til at vedrøre Underklassens Ungdom. Velstillede Folk af vort Samfund lade aldrig deres Børn afslutte deres Undervisning ved 14 Aars Alderen. De sørge altid for, at Børnene faa videregaaende Undervisning efter 14 Aars Alderen. Det er kun fattige Folks Børn, hvis Undervisning afsluttes i den Alder. Men Spørgsmaalet kan ogsaa kaldes et Overklassespørgsmaal, idet det, hvis det skulde løses i den Retning, jeg har tænkt, ved Oprettelse af Dagskoler, vilde blive nødvendigt, at alle Arbejdsgivere indrømmede den Ungdom, de havde i deres Tjeneste, Tid og Lejlighed til at tage Del i saadan Undervisning. Da det altsaa baade er et Underklasse- og et Overklassespørgsmaal, er det i Virkeligheden et Spørgsmaal, som vedrører hele vor Nation. Var det da ikke et af de Spørgsmaal, hele Nationen kunde samles om uden Hensyn til Politik? Da det, som sagt, drejer sig om vor Ungdom og vedrører os alle, forekommer det mig at være netop et af